

SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE

GODINA / YEAR IV

SARAJEVO, 30.04.2019.

BROJ / NUMBER: 12.7

STATISTIKA NACIONALNIH ZDRAVSTVENIH RAČUNA U FEDERACIJI BIH, 2017. GODINA NATIONAL HEALTH ACCOUNTS STATISTICS IN FEDERATION OF BIH, 2017

Federalni zavod za statistiku u ovom saopćenju objavljuje podatke Nacionalnih zdravstvenih računa (NHA) za Federaciju BiH prema metodologiji koja je pripremljena od strane Radne grupe za Nacionalne zdravstvene račune u Federaciji Bosne i Hercegovine, čiji član je Federalni zavod za statistiku.

Ove godine se objavljuju podaci za vremenski period od 2012.-2017. godine, kao i detaljni podaci za 2017. godinu, za: ukupnu potrošnju u zdravstvu po namjenama zdravstvene zaštite i po izvorima finansiranja (HCxHF), ukupnu potrošnju u zdravstvu po namjenama zdravstvene zaštite i pružiocima zdravstvenih usluga (HCxHP) i tekuće izdatke u zdravstvu po pružiocima usluga zdravstvene zaštite i izvorima finansiranja (HPxHF), koji su u skladu sa Međunarodnom klasifikacijom za zdravstvene račune (ICHA).

Tekući javni izdaci za zdravstvo u Federaciji BiH iznose 1.185 miliona KM u 2017. godini, što predstavlja 70,0% od ukupnih tekućih izdataka za zdravstvo u Federaciji BiH. Tekući privatni izdaci za zdravstvo u Federaciji BiH iznose 507 miliona KM, što predstavlja 30,0% od ukupnih tekućih izdataka za zdravstvo u Federaciji BiH.

Gotovo sva privatna potrošnja (98%) otpada na direktne izdatke domaćinstva, dok samo mali dio privatne potrošnje (2%) ide na dobrovoljno plaćanje zdravstvene zaštite.

Prema osnovnim namjenama zdravstvene zaštite u 2017. godini, od ukupne potrošnje u zdravstvu, 58,4% se odnosilo na usluge liječenja i rehabilitacije. Na preventivnu njegu u 2017. godini utrošeno je 1,4% ukupnih sredstava za zdravstvo.

Udio potrošnje na medicinska sredstva za vanbolničke pacijente (lijekovi i terapijska pomagala) iznosi 29,2%, dok se 8,1% odnosi na pomoćne usluge zdravstvene zaštite.

Prema pružiocima usluga zdravstvene zaštite u 2017. godini, od ukupnih tekućih izdataka u zdravstvu, 37,5% se odnosi na bolnice. Značajan je i udio maloprodaje i drugih distributera medicinske robe, koji iznosi 29,2%, kao i udio pružaoca usluga ambulantne zdravstvene zaštite koji iznosi 26,7%.

Usluge dugotrajne njege, preventivne zdravstvene zaštite i zdravstvene administracije se gotovo isključivo finansiraju iz javnih izdataka, dok se medicinska sredstva za vanbolničke pacijente u većoj mjeri finansiraju iz privatnih izdataka, odnosno iz direktnih izdataka domaćinstava.

Institute for statistics of Federation of B&H in this press release presents the data regarding National Health Accounts (NHA) for Federation of B&H according to the methodology that was prepared by the Working group for the National Health Accounts in Bosnia and Herzegovina, whose member is Institute for Statistics of FBIH.

This year, data for the health expenditures in Federation of BiH for time period 2012-2017 are published, as well as the detailed data for year 2017: total expenditures in health care and sources of funding (HCxHF), total consumption in health care sector by purpose of health care providers (HCxHP) and current expenditure in health care sector by providers of health care and sources of funding (HPxHF), which are in accordance with the International Classification for Health Accounts – ICHA.

Current public expenditure for health in Federation of BiH amounts KM 1.185 million in 2017, with share of 70,0% of total current expenditure for health in Federation of BiH. Current private expenditure for health in Federation of BiH amounts KM 507 million, with share of 30,0% of total expenditures for health in Federation of BiH.

Almost total private consumption (98%) is spent on direct household expenditures, while only a small portion of private consumption (2%) is spent on voluntary health care payments.

According to the basic purposes of health care in 2017, out of total health spending, 58.4% was related to treatment services and rehabilitation services. For preventive care in 2017 was spent 1.4% of total health funds.

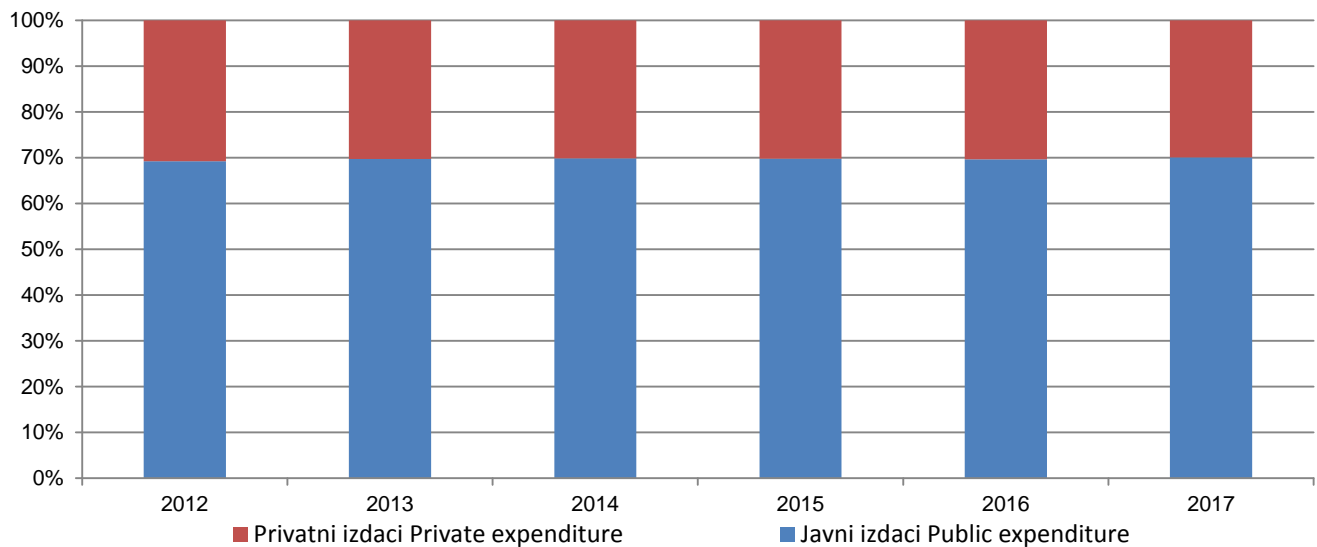
The share of spending on medical equipment (drugs and therapeutic aids) for out of hospital patients was 29.2%, while 8.1% refers to the ancillary health care services.

By providers of health care services in 2017, out of total current expenditures in health care, 37.5% refers to the hospitals. A significant participation of retail and other distributors of medical goods is 29.2%, while the share of ambulatory health care service providers is 26.7%.

Long-term care services, preventive health care and health administration are almost exclusively financed out of public expenditures, while medicines and medical devices for outpatients are largely financed out of private expenditure, that is, from direct household expenditures.

Grafikon 1. Udio javne i privatne potrošnje u ukupnim tekućim izdacima za zdravstvo u Federaciji BiH, za period od 2012.-2017. godine

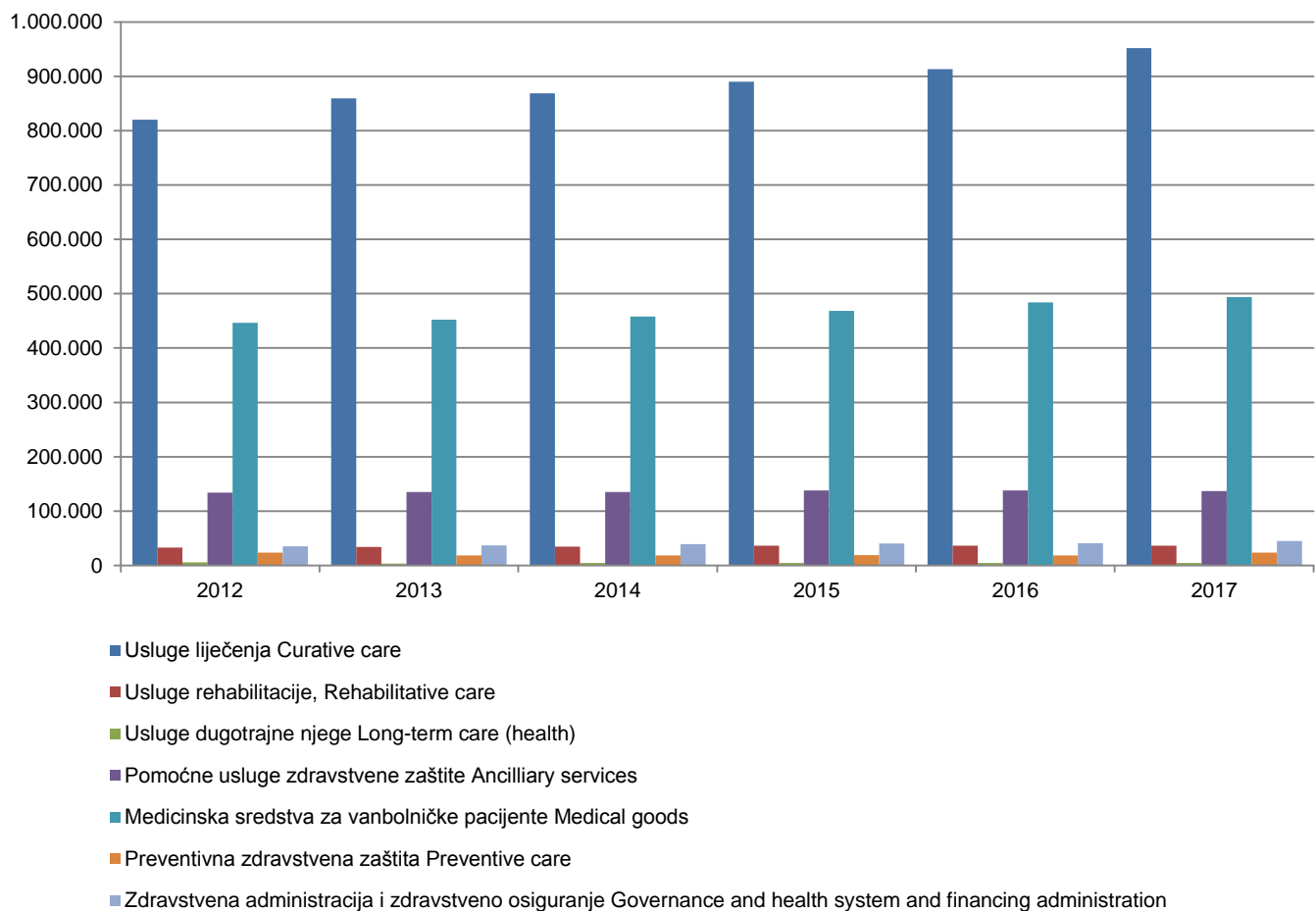
Graph 1. The share of public and private expenditure in total current health expenditure in Federation of BiH, for period 2012-2017

Grafikon 2. Potrošnja za zdravstvo po namjenama zdravstvene zaštite u Federaciji BiH, za period od 2012.-2017. godine

Graph 2. Expenditure on health by purpose of health care in Federation of BiH, for period 2012-2017

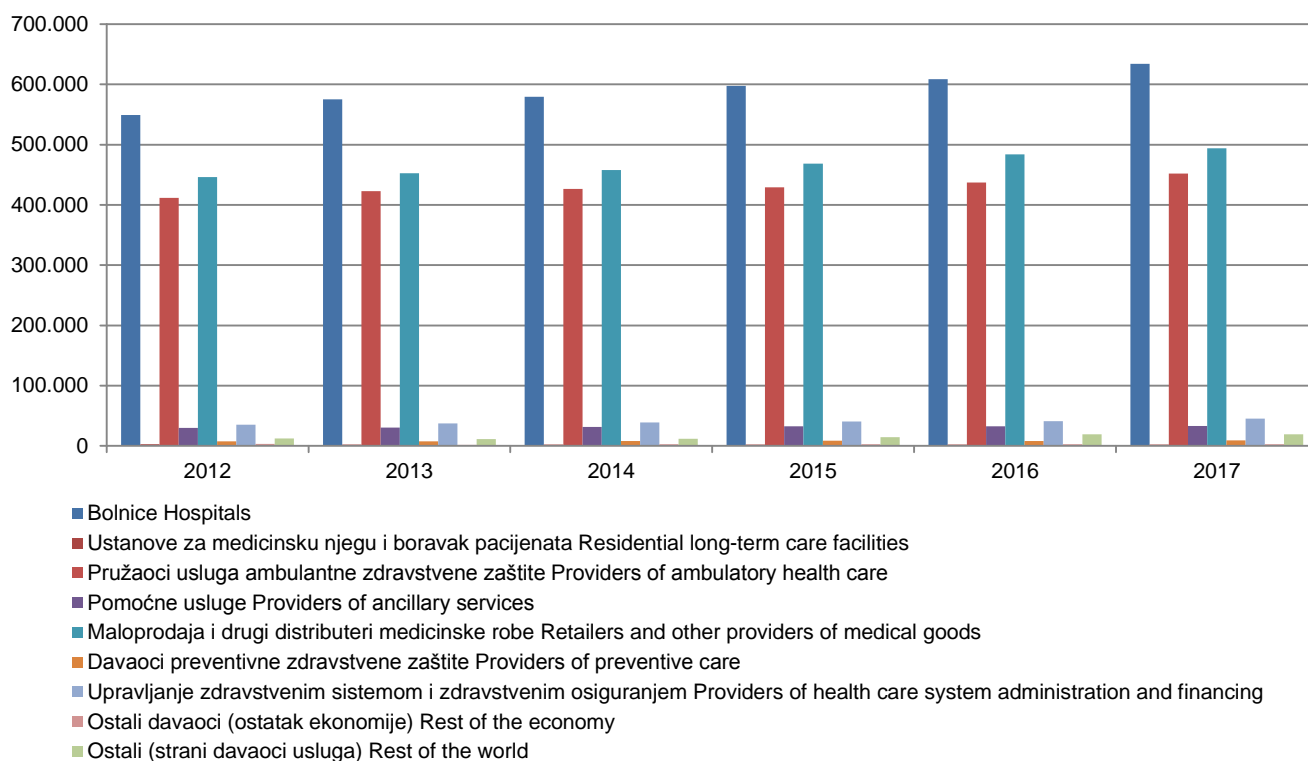
000 KM

Grafikon 3. Tekući izdaci za zdravstvo po pružaocima usluga zdravstvene zaštite u Federaciji BiH, za period od 2012.-2017. godine

Graph 3. Current health expenditures by health care providers in Federation of BiH, for period 2012-2017

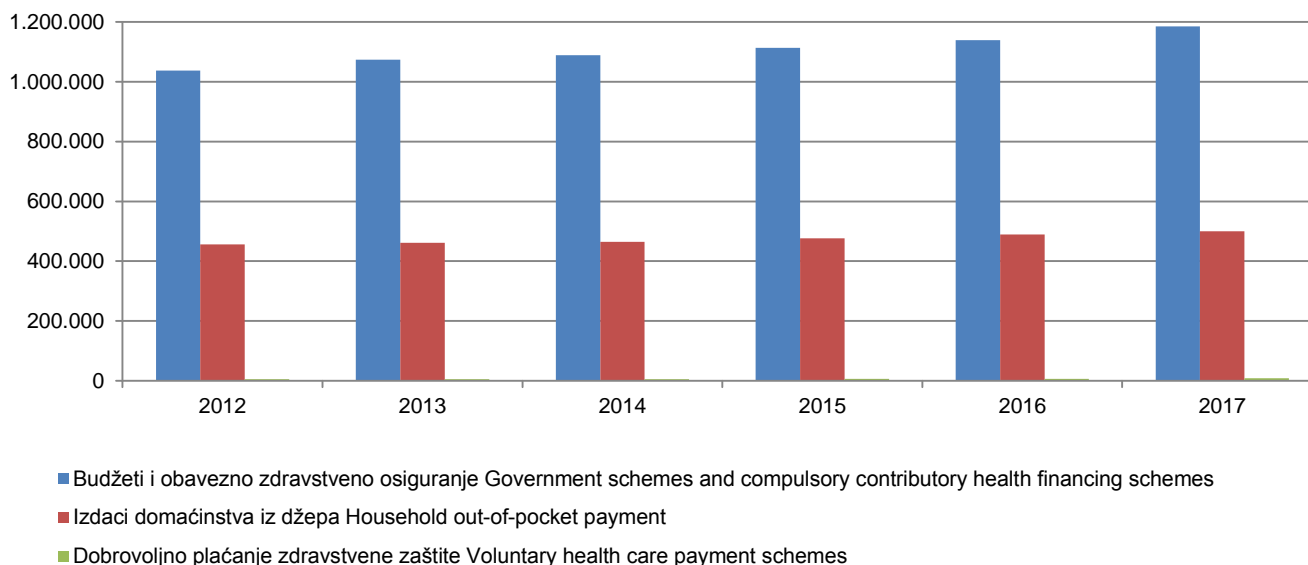
000 KM

Grafikon 4. Tekući izdaci za zdravstvo prema izvorima finansiranja zdravstvenih usluga u Federaciji BiH, za period od 2012.-2017. godine

Graph 4. Current health expenditures by sources of financing in Federation of BiH, for period 2012-2017

000 KM

**ANALITIČKI PREGLED PODATAKA PREMA MEĐUNARODNOJ KLASIFIKACIJI ZA ZDRAVSTVENE RAČUNE (ICHA)
– TEKUĆA POTROŠNJA ZA ZDRAVSTVO U FEDERACIJI BIH**
ANALYTICAL DATA REVIEW ACCORDING TO THE INTERNATIONAL CLASSIFICATION FOR HEALTH ACCOUNTS (ICHA)
- CURRENT HEALTH EXPENDITURE IN FEDERATION OF BIH

Tabela 1. Tekući izdaci za zdravstvo po namjenama zdravstvene zaštite i po izvorima finansiranja, 2017. godina
Table 1. Current health expenditures by purpose of health care and by sources of financing, 2017

000 KM

<i>Namjena zdravstvene zaštite (ICHA-HC) x Izvori finansiranja (ICHA-HF)</i> <i>Health care functions (ICHA-HC) x Health care financing schemes (ICHA-HF)</i>	HF.1 Javni izdaci <i>Public expenditure</i>	HF.2+HF.3+HF.4 Privatni izdaci <i>Private expenditure</i>	Svi izvori finansiranja <i>All financing schemes</i>
HC.1 Usluge liječenja <i>Curative care</i>	771.194	180.729	951.923
HC.2 Usluge rehabilitacije <i>Rehabilitative care</i>	16.780	19.335	36.115
HC.3 Usluge dugotrajne njege <i>Long-term care (health)</i>	4.404	-	4.404
HC.4 Pomoćne usluge zdravstvene zaštite <i>Ancillary services</i>	110.346	26.725	137.071
HC.5 Medicinska sredstva za vanbolničke pacijente <i>Medical goods</i>	218.583	275.399	493.982
HC.6 Preventivna zdravstvena zaštita <i>Preventive care</i>	23.629	-	23.629
HC.7 Zdravstvena administracija i zdravstveno osiguranje <i>Governance and health system and financing administration</i>	39.954	5.228	45.182
Sve funkcije zdravstvene zaštite <i>All functions</i>	1.184.890	507.416	1.692.306

Grafikon 5. Udio javne i privatne potrošnje po namjenama zdravstvene zaštite u ukupnim tekućim izdacima za zdravstvo, 2017. godina

Graph 5. The share of public and private expenditure by purpose of health care in total current health expenditure, 2017

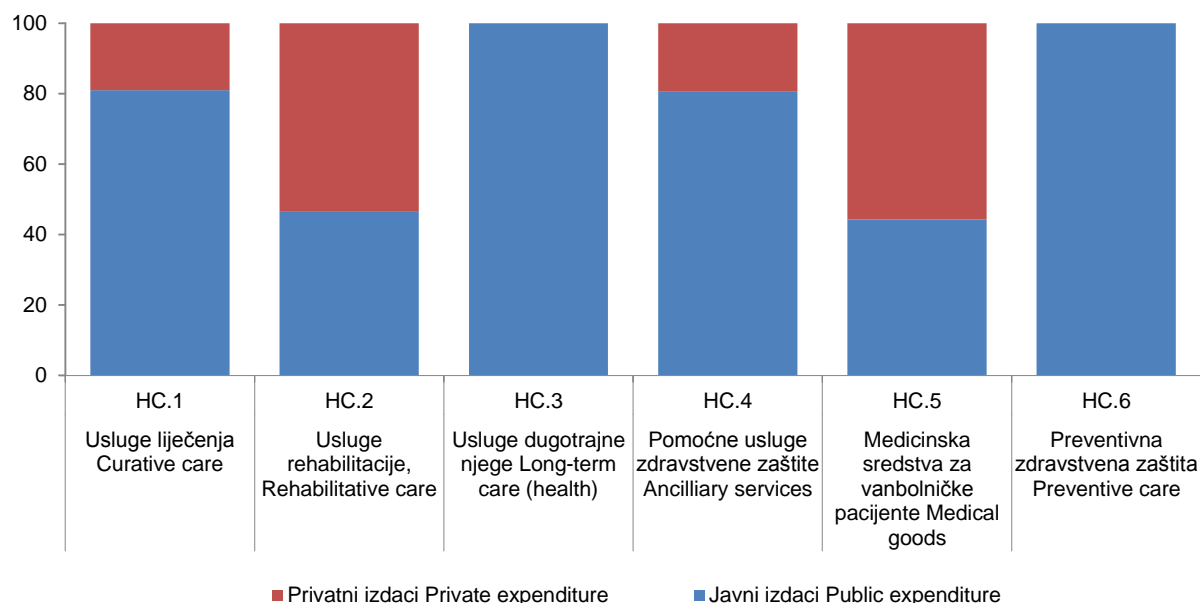

Tabela 2. Tekući izdaci za zdravstvo po namjenama zdravstvene zaštite i pružiocima zdravstvenih usluga, 2017. godina
Table 2. Current health expenditures by purpose of health care and by health care providers, 2017

000 KM

Namjena zdravstvene zaštite (ICHA-HC) x Pružaoци usluga zdravstvene zaštite (ICHA-HP) Health care functions (ICHA-HC) x Providers of health care (ICHA-HP)	HP.1 Bolnice Hospitals	HP.2 Ustanove za medicinsku njegu i boravak pacijenata Residential long-term care facilities	HP.3 Pružaoци usluga ambulantne zdravstvene zaštite Providers of ambulatory health care	HP.4 Pomoćne usluge Providers of ancillary services	HP.5 Maloprodaja i drugi distributeri medicinske robe Retailers and other Providers of medical goods	HP.6 Davaoци preventivne zdravstvene zaštite Providers of preventive care	HP.7 Upravljanje zdravstvenim sistemom i zdravstvenim osiguranjem Providers of health care system administration and financing	HP.8 Ostali davaoци (ostatak ekonomije) Rest of the economy	HP.9 Ostali (strani davaoци usluga) Rest of the world	Svi izvori finansiranja All financing schemes
	HC.1 Usluge liječenja Curative care	616.313	-	315.724	-	-	-	-	-	19.886
HC.2 Usluge rehabilitacije Rehabilitative care	16.158	-	19.957	-	-	-	-	-	-	36.115
HC.3 Usluge dugotrajne njege Long-term care (health)	-	2.234	-	-	-	-	-	2.170	-	4.404
HC.4 Pomoćne usluge zdravstvene zaštite Ancillary services	-	-	103.819	33.252	-	-	-	-	-	137.071
HC.5 Medicinska sredstva za vanbolničke pacijente Medical goods	-	-	-	-	493.982	-	-	-	-	493.982
HC.6 Preventivna zdravstvena zaštita Preventive care	1.795	-	12.513	-	-	8.925	-	396	-	23.629
HC.7 Zdravstvena administracija i zdravstveno osiguranje Governance and health system and financing administration	-	-	-	-	-	-	45.182	-	-	45.182
Sve funkcije zdravstvene zaštite All functions	634.266	2.234	452.013	33.252	493.982	8.925	45.182	2.566	19.886	1.692.306

Grafikon 6. Potrošnja u zdravstvu po namjenama zdravstvene zaštite, 2017. godina

Graph 6. Expenditure on health by purpose of health care, 2017

000 KM

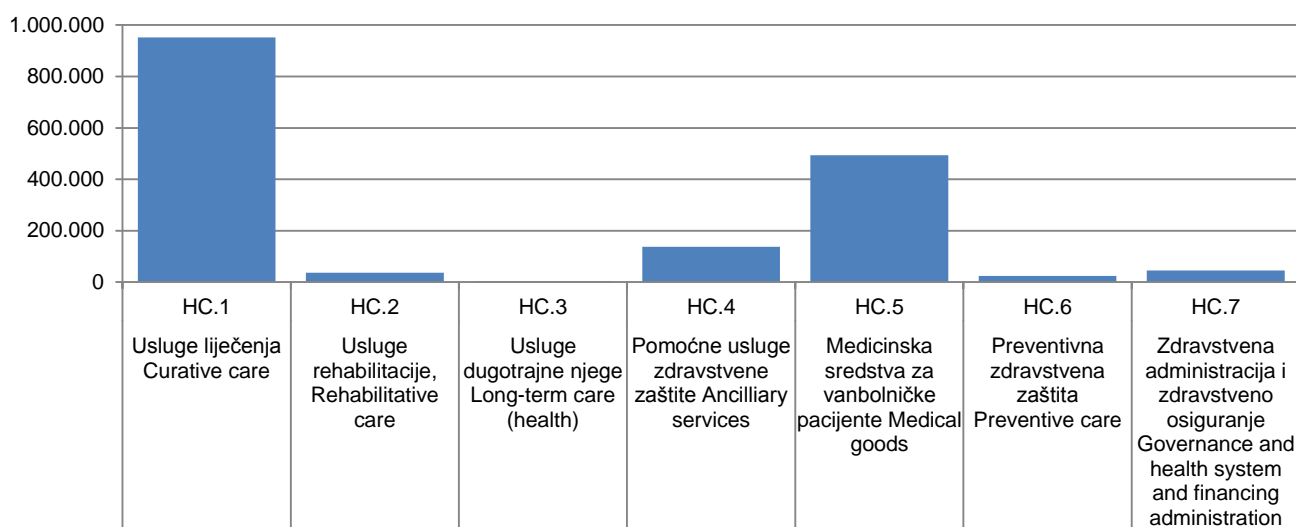

Tabela 3. Tekući izdaci za zdravstvo po pružaocima usluga zdravstvene zaštite i izvorima finansiranja, 2017. godina
Table 3. Current health expenditures by health care providers and by sources of financing, 2017

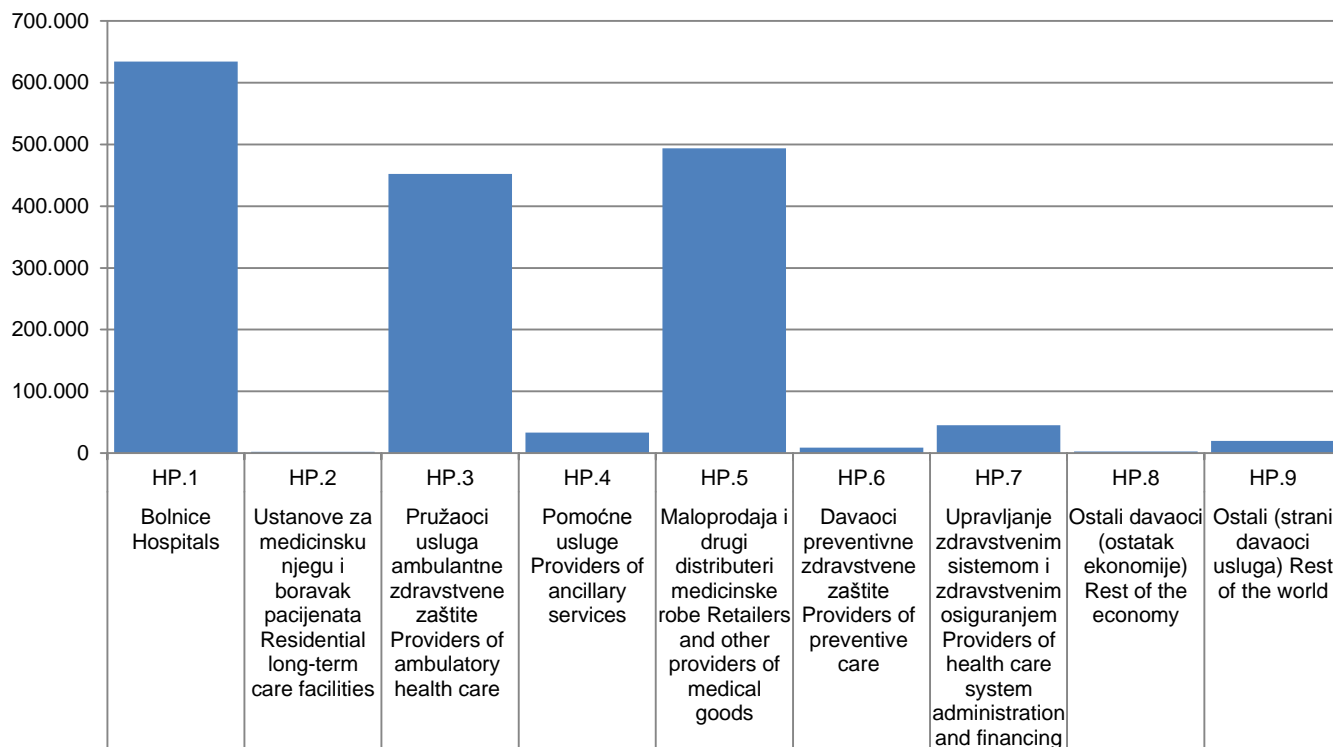
000 KM

<i>Pružaoци usluga zdravstvene zaštite (ICHA-HP) x Izvori finansiranja (ICHA-HF)</i> <i>Providers of health care (ICHA-HP) x Health care financing schemes (ICHA-HF)</i>	HF.1 Javni izdaci <i>Public expenditure</i>	HF.2+HF.3+HF.4 Privatni izdaci <i>Private expenditure</i>	Svi izvori finansiranja <i>All financing schemes</i>
HP.1 Bolnice <i>Hospitals</i>	543.061	91.205	634.266
HP.2 Ustanove za medicinsku njegu i boravak pacijenata <i>Residential long-term care facilities</i>	2.234	-	2.234
HP.3 Pružaoci usluga ambulantne zdravstvene zaštite <i>Providers of ambulatory health care</i>	343.152	108.861	452.013
HP.4 Pomoćne usluge <i>Providers of ancillary services</i>	6.528	26.724	33.252
HP.5 Maloprodaja i drugi distributeri medicinske robe <i>Retailers and other providers of medical goods</i>	218.583	275.399	493.982
HP.6 Davaoci preventivne zdravstvene zaštite <i>Providers of preventive care</i>	8.925	-	8.925
HP.7 Upravljanje zdravstvenim sistemom i zdravstvenim osiguranjem <i>Providers of health care system administration and financing</i>	39.954	5.228	45.182
HP.8 Ostali davaoci (ostatak ekonomije) <i>Rest of the economy</i>	2.566	-	2.566
HP.9 Ostali (strani davaoci usluga) <i>Rest of the world</i>	19.886	-	19.886
Svi izvori finansiranja <i>All financing schemes</i>	1.184.890	507.416	1.692.306

Grafikon 7. Tekući izdaci za zdravstvo po pružaocima usluga zdravstvene zaštite, 2017. godina

Graph 7. Current health expenditures by health care providers, 2017

000 KM

Cilj istraživanja

Nacionalni zdravstveni računi (NHA) predstavljaju zdravstvene račune jedne države ili regije urađene prema metodologiji Sistema zdravstvenih računa 2011 (SHA 2011). SHA 2011 obuhvata niz vrlo detaljnih i preciznih klasifikacija izvora finansiranja, pružaoaca zdravstvenih usluga i namjena u zdravstvu čijim se kombinovanjem u tabelama i unosom odgovarajućih izdataka dobija pregled strukture zdravstvene potrošnje. Izdaci za zdravstvo obuhvataju sve izdatke za aktivnosti čija je primarna uloga obnavljanje, poboljšavanje i održavanje zdravlja populacije, uključujući ublažavanje posljedica lošeg zdravlja kroz primjenu odgovarajućeg zdravstvenog znanja (medicina, njega, tradicionalna i elternativna medicina). Međunarodna klasifikacija za zdravstvene račune (ICHA) se dijeli na tri osnovne klasifikacije: Klasifikaciju namjena / funkcija zdravstvene zaštite (ICHA-HC), Klasifikaciju davaoca usluga zdravstvene zaštite (ICHA-HP) i Klasifikaciju izvora finansiranja zdravstvene zaštite (ICHA-HF).

Institucije uključene u proces kreiranja NHA, protok i slanje podataka između institucija, vremenski rokovi za slanje i diseminaciju podataka su jasno definisani u dokumentu „Smjernice za razvoj NHA u BiH“, koji je nastao kao rezultat projekta „Reforma javnog zdravstva II“, kojeg je finansirala Evropska Unija u periodu od 2012.-2013. godine.

Izvori podataka i izvještajne jedinice

Izvori podataka za NHA u Federaciji BiH: Federalno ministarstvo zdravstva, Kantonalna ministarstva zdravstva, Agencija za statistiku BiH, Federalni zavod za statistiku, Federalno ministarstvo finansija, Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobodilačkog rata, Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH, Kantonalni zavodi za javno zdravstvo, Federalni zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja, Kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja, Agencija za nadzor osiguranja Federacije BiH.

Privatni izdaci

Podaci o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju se dobijaju od Agencije za nadzor osiguranja FBiH, kroz izvještaje o premijama za zdravstveno osiguranje i riješenih šteta za zdravstveno osiguranje.

Podaci o izdacima domaćinstava iz džepa se dobijaju iz Ankete o potrošnji domaćinstava, istraživanja u trgovini na malo – za podatke o lijekovima i drugoj medicinskoj robi, godišnjeg finansijskog izvještaja svih javnih i privatnih pružaoaca usluga u djelatnosti zdravstva, godišnjeg statističkog istraživanja o kapitalnim investicijama preduzeća registrovanih u djelatnosti zdravstvo, te iz nacionalnih računa.

Purpose of the survey

National Health Accounts (NHA) represents medical accounts of one country or region done in accordance to the methodology of the System of Health Accounts (SHA). SHA includes a series of highly detailed and precise classification of sources of financing, service providers and users in the system of healthcare and with combining the data in tables and entering the appropriate expenditure one gets overview of the structure of health care spending. Health expenditures include all expenditures for activities whose primary role is to restore, improve and maintain the health of the population, including mitigating of the consequences of ill-health through the application of appropriate health knowledge (medicine, nursing care, traditional and alternative medicine). International Classification for Health Accounts – ICHA is divided into three basic classifications: Classification of purposes/ functions of health care services (ICHA-HP) and classification of the sources of health care financing (ICHA-HF).

The institutions involved in the process of creating NHA, its flow and dissemination between institutions, deadlines for sending and dissemination of data are clearly defined in the document „Guidelines for the development of NHA in BiH“, which was created as a result of the Project „Reform of Public Health II“, funded by the European Union in the period 2012-2013.

Data sources and reporting units

Data sources for NHA in Federation of BiH are: Ministry of Health of FBiH, Cantonal ministries of Health, Agency for statistics of BiH, Institute for statistics of FBiH, Federal Ministry of Finance, Federal Ministry for Issues of Veterans and Disabled Veterans of the Defensive-Liberation War of FBiH, Public Health Institute of Federation of BiH, Cantonal Public Health Institutions, Health Insurance and reinsurance Institute of FBiH, Cantonal institutions for Health Insurance, Insurance Supervisory Agency of Federation of BiH.

Private expenditures

Data on voluntary health insurance are obtained from the Insurance supervisory agency of Federation of BiH, through reports on health insurance premiums and claim settlements for health insurance.

Data on household expenditures are received from the Household Budget Survey, research in retail – for information about medicines and other medical goods, the Annual Financial Report of all public and private providers of services in the area of health care, the annual statistical survey of capital investments of enterprises registered in the medical sector, and from National Accounts.

Definicije i objašnjenja

Međunarodna klasifikacija za zdravstvene račune - ICHA

Osnovne tri klasifikacije Sistema zdravstvenih računa obuhvataju slijedeće kategorije potrošnje za zdravstvo:

Klasifikacija namjena/funkcija zdravstvene zaštite – ICHA-HC

Osnovna je podjela na liječenje, rehabilitaciju, dugotrajnu zdravstvenu zaštitu, pomoćne usluge zdravstvene zaštite, medicinska sredstva za vanbolničke pacijente, preventivnu zdravstvenu zaštitu, te upravljanje zdravstvenim sistemom i osiguranjem. Svaka od tih kategorija dalje se dijeli na niz podkategorija. Liječenje uključuje bolničko liječenje, dnevno liječenje, vanbolničko liječenje, te liječenje u kući. Na isti način se dijeli i rehabilitacija i dugotrajna zdravstvena zaštita. Pomoćne usluge zdravstvene zaštite uključuju klinički laboratorij, dijagnostičko snimanje, transport pacijenata i hitnu pomoć, te ostale pomoćne usluge, dok su medicinska sredstva za vanbolničke pacijente podijeljena na lijekove i ostalu potrošnu robu, te medicinske uređaje i pomagala. Preventivna zdravstvena zaštita sadrži kategorije: zdravlje majki i djece, školsku medicinu, prevenciju zaraznih bolesti, prevenciju nezaraznih bolesti, medicinu rada, te ostale javnozdravstvene usluge. Neke od podkategorija se i dalje dijele, na primjer, vanbolničko liječenje na osnovne medicinske i dijagnostičke usluge, stomatološke usluge, ostale specijalizirane zdravstvene usluge i ostalo vanbolničko liječenje.

Klasifikacija davaoca usluga zdravstvene zaštite – ICHA-HP

Glavna podjela obuhvata bolnice, ustanove za njegu i smještaj, davaoce vanbolničke zdravstvene zaštite, maloprodaju i druge dobavljače medicinskih sredstava, provođenje i administraciju javnozdravstvenih programa, upravljanje zdravstvenim sistemima i osiguranjem, ostale pružaoce zdravstvene zaštite, te inostrane pružaoce zdravstvene zaštite. Nadalje, bolnice uključuju opšte, psihijatrijske i specijalne; ustanove za njegu i smještaj dijele se na ustanove za njegu, ustanove za osobe s mentalnim poremećajima i liječenje od ovisnosti, ustanove za starije i ostalo, dok se pružatelji izvanbolničke zdravstvene zaštite dijele na ordinacije doktora medicine, ordinacije doktora dentalne medicine, ostale ordinacije, centre za izvanbolničku zdravstvenu zaštitu, laboratorije, pružaoce njege u kući i ostale. Maloprodaja i drugi dobavljači medicinskih sredstava obuhvataju apoteke, maloprodaju i dobavljače optičkih pomagala, maloprodaju i dobavljače slušnih pomagala, te ostalo, a opšta zdravstvena administracija i osiguranje dijele se na javnu administraciju, javno zdravstveno osiguranje, privatna osiguranja i ostalo.

Klasifikacija izvora finansiranja zdravstvene zaštite – ICHA-HF

Osnovna podjela obuhvata javni, privatni sektor i strane izvore finansiranja zdravstvene zaštite. U okviru javnog finansiranja postoji podjela na centralni, entitetski, kantonalni i lokalni nivo, kao i obavezno zdravstveno osiguranje, dok se privatni sektor dijeli na privatna zdravstvena osiguranja, direktno plaćanje domaćinstva za zdravstvenu zaštitu, odnosno izdaci domaćinstva iz džepa, neprofitne organizacije, te ustanove i preduzeća (izuzevši ona iz zdravstvenog osiguranja).

ZNAKOVI

- nema pojave

Definitions and explanations

International Classification for Health Accounts – ICHA

The three basic classifications of the System of Health Accounts include the following categories of health spending:

Classification of health care providers – ICHA-HP

The basic division is on treatment, rehabilitation, long-term health care, ancillary healthcare services, medical devices for out of hospital patient care, preventive health care and health system management and insurance. Each of these categories is further divided into a series of subcategories. Treatment involves hospitalization, day treatment, out of hospital treatment, and treatment in the home. Same sub categorization applies to rehabilitation and long –term health care. Ancillary healthcare services include clinical laboratory, diagnostic imaging, patient transport and emergency services, and other ancillary services, while medical devices for out of hospital patients are divided into drugs and other consumer goods, and medical devices and supplies. Preventive health care includes following categories: maternal and child health, school medicine, prevention of infectious diseases, prevention of non-infection diseases, occupational health, and other public health services. Some of the subcategories are further divided, e.g. out of hospital treatment to: basic medical and diagnostic services, dental care, other specialized medical services and other out of hospital treatment.

Classification of health care providers – ICHA-HP

The main division includes hospitals, nursing for facilities and accomodation, providers of out of hospital health care, retail and other suppliers of medical devices, implementation and administration of public health programs, health systems management and insurance, other health care providers, and foreign health care providers. Furthermore, hospitals include general, psychiatric and special; institutions for care and accomodation are divided into nursing care facilities, institutions for people with mental disorders and addiction treatment, institutions for the elderly and others, while providers of out of hospital health care are divided to medical doctor clinics, dentist clinics, other clinics, centers for out of hospital health care, laboratories, home care providers and others. Retailers and other suppliers of medical devices include pharmacies, retailers and suppliers of optical aids, retailers and suppliers of hearing aids, and other things, while the general health administration and insurance are divided into public administration, public health insurance, private insurance, etc.

Classification of sources of financing health care – ICHA-HF

The basic division includes public, private sector and foreign sources of financing health care. In the context of public funding there is division between the central, entity, cantonal and local level, as well as mandatory health insurance, while the private sector is divided into private health insurance, direct payments for health care of the household, i.e. household expenditure out of pocket, nonprofit organizations, and institutions and companies (except those from the health insurance).

SYMBOLS

- no appearance

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovara: Doc. dr. Emir Kremić, direktor
Person responsible: Assist. Prof. Dr Emir Kremić, DIRECTOR GENERAL

Saopćenje pripremila: Amela Vesković, Mediha Skulić
Prepared by: Amela Vesković, Mediha Skulić

Molimo korisnike da pri korištenju podataka navedu izvor
Users are kindly requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu
First Release data are published on the Internet